

FOTO: HN – JAN ŠILPOCH

→ DEVĚT SKAL Vysočina

Mohutné skalní bloky Žďárských vrchů přitahují horolezce, toužící zdolat zdejší osmistovky, i turisty, jimž se tu nabízí nedotčená příroda s rozmanitou vegetací, připomínající pralesní porosty, i romantická zákoutí u pramene Svratky, zvaného Stříbrná studánka.

Po Javořici druhý nejvyšší vrchol Českomoravské vrchoviny své jméno nenosí bezúčelně. Členitost vrcholu s jednotlivými hřebenovými útvary dosahujícími výšky 12 až 20 metrů, totiž místy evokuje skalní město. Po červeně značené cestě můžete pokračovat ke skalnímu bloku Lisovské a Malínské skály, který nosí stejně jako Devět skal titul chráněné přírodní památky.

Další metou se vám může stát Žákova hora, na níž vede naučná stezka z malebné vesnice Cikháj. Okolní příroda vám učaruje svou divokou panenskostí, setkáte se tu s rozmanitými cizopasnými houbovými i alpinským druhem mraenců. Kromě toho je místo zajímavé i svou nedávnou historií z dob světových válek, kdy se zdejší lesy staly dočasným útočištěm partyzánů a předtím i ruských utečenců ze zajateckých táborů. Jedním z nich byl dokonce syn spisovatele Tolstého Lev Tolstoj.

Přijet objevovat tajemnost žďárské krajiny můžete nejlépe ze směru Hlinska přes Herálec směrem na Sněžnou.

ZUBRNICE Ústecký kraj

Kořeny obce vzdálené 12 km od Ústí nad Labem sice sahají až do 14. století, oblíbeným cílem výletníků se tu však stala zajímavost mnohem mladšího data. Hlavní objekty zdejšího Muzea lidové architektury se veřejnosti představily až v roce 1987. Prohlídka nejmladšího skanzenu České republiky zahrnuje zemědělskou usedlost, zděný výměnek, hrázďenou stodolu či sušárnu ovoce, pocházejících z 19. století. O něco starší je už roubený špýchar a baroko je tu pro změnu zastoupeno v podobě studny či kostela sv. Máří Magdalény, původně gotického svatostánku ze 14. století. Za pozornost stojí rovněž historickými interiéry vybavená škola. Tím však plejáda svědků dob minulých nekončí. 4 km dlouhá naučná stezka vedoucí kolem vsi vám představí i vzdálenější stavby skanzenu.

Ani milovníci historické železnice tu nepřijdou zkrátka. Náročné technické dílo tratě z Velkého Března do Verneřic muselo v době svého vzniku koncem 19. století překonat během 15 km výškový rozdíl 427 metrů. Lokálka svému pů-

vodnímu účelu sice už neslouží, nové uplatnění však našla po stránce edukativní – zubnické nádraží se proměnilo v malé železniční muzeum (otevřené sezónně o víkendech) s výstavou historických drezín, fotografií i modelů.

Do Zubnic se lehce dostanete po silnici č. 260 z Malého Března, směr Úštěk.

RABŠTEJN NAD STŘELOU Plzeňský kraj

Skutečná rarita naší země se nachází v malebné krajině západních Čech. Nejmenší město v Evropě totiž obývá pouhých 20 stálých obyvatel, pochlubit se může i řadou pozoruhodných památek a nedalekou přírodní rezervací. Procházka po naučné stezce vedoucí kaňonovitým údolím k soutoku s Manětínským potokem vám tu připraví nejedno překvapení v podobě starých romantických mlýnů s názvy jako U Lišáka, Horův, Kozičkův či Čoubův.

Samotné městečko vám nabídne pozvání do historie v podobě zříceniny gotického hradu ze 14. století. O dvě stě let později postavil rod Šliků v jeho východní části renesanční zámek, dnes rovněž v rozvalinách. Z dochovaných staveb tu stojí za pozornost budova bývalého kláštera servitů ze 17. století a při ní pozdně barokní kostel Sedmibo-

lestné P. Marie, projektovaný slavným architektem A. Luraghem. Baroko vás bude provázet i cestou od náměstí po silnici k Manětínu, lemovanou sochami z 18. století.

Ještě jedno plus mluví pro návštěvu rabštejnského údolí. Přesvědčíte se o něm však až v daleké Praze v případě chrámu sv. Víta a Pražské brány či na Karlštejně. Střechy zmíněných staveb totiž zdobí kvalitou proslavená břidlice, těžená v lomech západočeské lokality.

ADRŠPAŠSKÉ SKÁLY Královehradecký kraj

Neprostopný prales, útočiště medvědů, vlků a jiné divé zvěře, byste v Adršpašských skalách blízko Broumovského výběžku při hranicích s Polskem dnes již marně hledali. Přesto si skalní labyrint uchovával svou divokost i rozmanitost fauny a flóry. O tuto lokalitu trvale roste zájem z řad zvědavců, turistů i horolezců již od 18. století. Četné soutěsky a kaňony tvořené členitostí pískovcových kvádrů můžete prozkoumávat cestou po něko-

FOTO: HN – JAN ŠILPOCH

lika značených trasách různé obtížnosti. Základní, 4 km dlouhý okruh vás zavede například k altánku u Ozvěny a cestou podél potoka se po překonání Vlčí rokle ocitnete na rozcestí u překrásného Adršpašského jezírka. Čeká vás tu také Velký vodopád a představivost si vyzkoušíte mimo jiné na skalních útvarech Milenci či Homole cukru.

Chybu rozhodně neuděláte ani návštěvou obce Adršpach. Nachází se tu renesanční dvou-